

FAKERESKEDELEM.

A fakereskedelem helyzetéről.

Fakereskedőink meglelégedéssel tekinthetnek vissza a tavaszi üzletre, mert az meghaladta a hozzáfüzött várakozásokat. A fogyasztás úgy a fővárosban, mint a vidéken is a tavalyinál jóval nagyobb volt s az árak is teljesen kielégítőek voltak. Az erdélyi puhafatermelők szövetsége által foganatosított rendszabályoknak meg volt a kívánt eredménye, amennyiben a felhalmozott III. osztályu áru fokozott értékesítését tették lehetővé. A nyomasztó készletek most már eltűntek, sőt sikerült ezen alárendelt áru árát köblábanként 124 fillérről 130 fillérre felemelni.

A legutóbbi hetek egyik legfontosabb eseménye az erdélyi puhafatermelők és a detailkereskedők között létrejött megállapodás, mely szerint a termelők a jövőben mellőzni fogják a fogyasztókkal való direkt üzletkötést. Ezzel a fakereskedők régi jogos követelése teljesedett.

Míg a belföldi fogyasztás emelkedéséről beszámolhatunk, a kiviteli üzlet hanyatlását kell konstatálnunk. Oly államokban, ahol még pár évvel ezelőtt a magyar áru uralkodott a piacon, teljesen elvesztettük lábunk alól a talajt, mert az ujonnan fellépő versenyt nem tudjuk leküzdeni. Románia, Oroszország, Svédország, Amerika leghevesebb versenytársainkká váltak, különösen Románia az, mely olcsó áruival elárasztja a külföldi piacot.

Németország, mely évente sok ezer waggon magyar fát fogyasztott, szükségletének jelentékeny részét most Oroszországból fedezi, ahonnet az áru olcsó vizi uton kerül Németországba. A magyar áru fogyasztását lényegesen befolyásolja az apácalepke károsítása miatt tömegesen döntött fa is, melyből nemcsak Kelet-, hanem Dél-Németországban is fűrészárut készítenek, melyet az alacsonyabbrendű magyar áru pótlására sikerrel felhasználnak. A Németországban duló munkásviszályok is bénítólag hatnak a magyar fa kivitelére s még szerencsének mondható, hogy a berlini és környéki munkaadók nem csatlakoztak a német építőipari munkaadók szövetségének határozatához, melylyel munkásaikat kizárták, mert különben még azt a csekély mennyiségű árut sem exportálhatnók.

A butorgyártáshoz használt finom puhafa kivitele azonban állandó maradt s ezen termelésünk, mely — sajnos — évről-évre kisebb lesz, igen jó árak mellett talál vevőre.

A többi nyugati államba irányuló export is a hanyatlás jelében áll, ami ugyancsak versenytársaink térfoglalására vezetendő vissza. A Földközi-tenger medencéje, mely az előző években mintegy levezető csatornája volt a magyar termelési többletnek, most csak keveset vásárol tőlünk, itt főleg a boszniai versenynyel találkozunk, mely olcsó árai miatt sehosem küzdhető le. Törökországban a viszonyok még nem konszolidálódtak s így a vállalkozás, az építési tevékenység sem indulhatott meg. Szerencsére a belföldi megnövekedett fogyasztás a termelést meghaladja, sőt a vastag és erős áruban hiány is van.

Az enyhe tél a gömbölyű fának az erdőtől való kiszállítására nem volt kedvező, a fűrészeknél szintén nyersanyaghiányról lehet beszélni, s ennek a körülménynek tulajdonítandó, hogy a különböző szálfapiaczokon szokatlanul élénk és szilárd hangulat uralkodik, ami a fizetett árakban jut leginkább kifejezésre. Wienben a szükséglet ugyan nagy, azonban a magyar áru a Wienbe menő szállítmányok tarifájának április elsején életbeléptetett felemelése folytán, mely a magyar fa kiszorítását célozza, mindinkább háttérbe szorul.

A *keményfaüzlet* hangulata elég kedvező s a forgalom is kielégítő. A tölgyfaczikkeben határozott javulás észlelhető, mely a külföld részéről nyilvánuló nagyobb kereslet folyománya, részben pedig a kínálat csökkenésére vezethető vissza, mert a szlavoniai fatermelők a legutóbbi évek rossz konjunktúrájának hatása alatt az üzemet lényegesen korlátozták, sőt egy nagy, kizárólag kivitelre dolgozó részvénytársaság teljesen be is szüntette.

A kereslet főleg a jobb áru iránt mutatkozik, mely azonban egyre gyéresebb lesz, mert a műfacélokra alkalmasabb tölgyrönköket főleg Németországba exportálják, a silányabb áru a belföldi szükséglet fedezésére szolgál. A francia tölgyfűrészárú kivitel az áru rossz osztályozása és a rövid áru mennyiségének tultengése ugyyszólván lehetetlenné teszi, úgy hogy Franciaországban most főleg a tetszésszerű méreteken kapható amerikai tölgyfa szolgál a szlavoniai, illetve magyar tölgyfa pótlására. A parkétgyártáshoz

szükségelt *tölgyfriz* kereslete úgy a belföld, mint a külföld részéről elég élénk s az egész termelés elhelyezése már biztosítva van. Párisi áru ismét nagyon keresett, s ezen cikkben egyelőre nincs versenytársunk. *Tölgybulok* igen keresettek, mert a román verseny e téren a waggononként 200 frankban megállapított kiviteli vám következtében megszűnt. Szélezetlen tölgypallók a német waggongyárak nagy megrendeléseit folytán ismét keresettek, az árak azonban a galicziai és orosz verseny miatt nem kielégítőek. A *kőris*-, *szil*- és *jávorf*a egyformán élénk keresletnek örvend, az árak normálisak, csak a szívós és sportcélokra alkalmas *kőrisfáért* fizetnek magasabb árakat. A *kádárfa* exportja a néhány év előttihez csak jelentéktelen töredékét teszi, a belföldi fogyasztás és az elérhető ár elég kedvező.

Bükkfában még mindig a tulkinálat folytán beállott árcsökkenés befolyásolja kedvezőtlenül az üzletmenetet. A rossz üzletmenet a bükkfatermelő vállalatok mérlegeiben jut legjobban kifejezésre; a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok mérlegei az előző éviéknél jóval kedvezőtlenebb eredménnyel zárulnak. Bükkfában az üzlet még teljesen pang, ami a szükséglet-hiánynak tudandó be; a helyzet azonban a lejáró talpfaszállítási szerződések arányában javulni fog. Nagyobb szükséglet csak 1914 utánra várható. Itt említjük meg, hogy a szállítási megbízást nem nyert tölgytalpfatermelők körében nagyarányú mozgalom indult meg ezen termelési ág szomorú helyzetének szanálása érdekében. Biztosra vehető, hogy a kereskedelmi minisztérium a talpfatermelőkön olyformán fog segíteni, hogy *meglevő* készleteiket olcsó árban átveszi.

A *tüzifatermelés* általános korlátozása az egyedüli módja az e téren beállt tulprodukczió megszüntetésének. És itt nagy feladat vár a biharmegyei tüzfatermelők szervezetére, melynek a működése tette lehetővé, hogy a tüzifaárak további hanyatlása megakadályoztassék. Az említett szervezetnek a tüzifaüzlet szanálása érdekében kifejtett munkásságát nagymértékben akadályozza az a sajnálatos tény, hogy néhány nagyobb bihari tüzfatermelő cég a tüzifaárusító részvenytársasághoz nem csatlakozott, hanem olcsóbbnál olcsóbb, az önköltségeket sem meghaladó árajánlataival az egész piacot demoralizálja.

A nagykereskedelemben érvényes árak a következők:

Puhafaárak.

Erdélyi luczfenyő :

	U. F. jelű luczfenyő	III. osztály- tól F.	B. F. jelű luczfenyő	C. F.
4/4'' --- --- --- 8—12''	180	170	160	130
5/4'', 6/4'', 8/4'' --- ---	184/186	174/176	164/166	—
3/4'' --- --- --- 7—12''	186	176	166	126
1/2'' --- --- --- 6—12''	192	182	172	132
4/4'', 5/4 --- --- --- 5—7	160	150	140	100
6/4 és 8/4 --- --- --- 5—7	170	155	140	100
hajópalló --- --- --- 5—7	170	160	150	—

Felsőmagyarországi luczfenyő, osztályozatlan :

2/4''	6—11''	170—172 f.	(a II. osztályu
3/4''	5— 7''	146—148 "	keskeny áru
	7—11''	164—166 "	mintegy 8 fil-
4/4''	5— 7''	136—140 "	lérrel, a széles
	8—11''	154—156 "	áru mintegy
5/4—8/4''	5— 7''	140—142 "	16—18 fillérrel
	8—11''	154—156 "	olcsóbb)

Felsőmagyarországi jegenyefenyő, osztályozatlan :

2/4''	3— 5''	108—110 f.
	6—11''	140—142 "
3/4''	5— 7''	112—114 "
	6—11''	132—134 "
7/8''	8—11''	128—130 "
4/4''	6— 7''	108—110 "
	8—11''	126—128 "
5/4—8/4''	6— 8''	112—114 "
	9—11''	124—126 "
50 mm állványpalló		124—126 "
	lécz	124 "
	zárlécz	124 "

Az árak köblábanként budapesti paritással értendők.

Keményfaárak.		K per m ³	
Ia szlavoniai tölgyrönk	--- --	80—90	} ab rakodóállomás
Ia magyar tölgyrönk	--- --	60—70	
Ia szlavoniai tölgyfurnírrönk	--- --	150—160	
Ia " tölgyboules-ok	--- --	160—175	
Ia magyar "	--- --	115—130	
Ia szlavoniai tölgyfriz, széles	--- --	100—110	
Ia magyar " "	--- --	90—100	
Ia szlavoniai " keskeny	--- --	90—105	
Ia magyar " "	--- --	80—90	
Szélezetlen tölgyfapalló	--- --	80—100	} ab Fiume ab rakodóállomás
Ia párisi áru	--- --	135—145	
Ila " "	--- --	105—112	
Ia kőrisrönk	--- --	50—65	
Ia jávorrönk	--- --	50—60	
Ia szilfarönk	--- --	40—70	
Ia kőris fűrészáru	--- --	90—105	
Ia jávor "	--- --	70—80	
Ia szil "	--- --	90—120	
Ia bükk "	--- --	40—45	

Tüzifa.

Cser- és bükkhasáb	170—175	} ab Buda- pest
Cser- és bükkdorong	155—160	
Faszén, Ia, vagononként	450	

IRODALOM.

Könyvismertetés.

A kistapolcsányi uradalom vadászati ismertetése. Irta *Borsiczky Ottó* főhercegi főerdész. A wieni kiállításra készült ez az izléseken kiállított és szebbnél-szebb felvételekkel ellátott leírás, amely természetesen főleg vadászati szempontból bir értékkel, mindamellett örömmel emlékezhethünk meg egy-két erdészeti vonatkozású részéről is.

Az 1897—1907. évek alatt József főherceg ő fensége három szomszédos birtok megvásárlásával 25.214 k. holdas egységes birtoktestté növelte ezt az uradalmat, melynek mintegy 90%-a erdő. A vadállomány leírására, megbecslésére, ápolására, szabályo-